

Basisschool Sint-Lambertus

Oorderseweg 8 Ekeren

Deel 1

Opvoedingsproject

Basisschool

Sint-Lambertus

KATHOLIEK EN LASALLIAANS

Onze school werd in 1908 opgericht door de Broeders van de Christelijke Scholen. Daardoor kent ons pedagogisch project naast de algemene katholieke krachtlijnen ook specifieke lasalliaanse pijlers.

Het woord “lasalliaans” is afgeleid van Jean-Baptiste De La Salle.

Deze man leefde van 1651 tot 1719. Tijdens zijn leven nam hij het op voor de kanszwakke kinderen en ontwikkelde hij een nieuwe christelijke school met een nieuwe manier van lesgeven. Hij stichtte een religieuze gemeenschap, de ‘Broeders van de Christelijke Scholen’. Er ontstonden typische Broederscholen. Daarnaast hebben ook andere scholen zijn ideeën overgenomen. Het is niet toevallig dat Jean-Baptiste De La Salle de patroon van alle christelijke opvoeders is geworden.

Als we spreken over ‘het lasalliaanse scholennetwerk’ gaat het om scholen die op zijn onderwijs- en opvoedingsvisie willen voortbouwen. We bedoelen daarmee niet dat we blijven vasthangen aan idealen van de zeventiende eeuw. Nee, we proberen ons aan te passen aan nieuwe omstandigheden, aan nieuwe uitdagingen, aan de kansen en moeilijkheden van deze tijd.

In de snel veranderende maatschappij wordt onze katholieke school uitgedaagd om onze identiteit en onze eigenheid duidelijk voor te stellen. Wij blijven trouw aan onze katholieke identiteit. Wij willen echter steeds groeien naar openheid in een mondiale wereld met haar uitdagingen van secularisatie, pluralisme, multiculturaliteit.

De school ontwikkelt haar identiteit in een schoolklimaat dat getekend is door de promotie van de menselijke persoon. Een persoon wordt echter maar zichzelf in verbondenheid met anderen en met de wereld.

Vanuit haar christelijk geïnspireerd mensbeeld geeft het team voorrang aan:

- de uniekheid van ieder menskind,
- de verantwoordelijkheid van ieder mens voor zijn handelen,
- verbondenheid en solidariteit met anderen,
- vertrouwen in het leven (hoop)
- dankbaar genieten van wat ons gegeven is,
- openheid, respect en zorg voor mens en natuur,
- verwondering door het gewone als ongewoon te ervaren,
- vergeving kunnen geven en ontvangen als herstel van verbondenheid,
- zorgzame nabijheid en troost voor mensen in moeilijke situaties,
- ...
-

Van de ouders wordt verwacht dat ze loyaal achter de identiteit van onze school staan.

De schooleigen identiteit krijgt gestalte in :

De brede identiteit : dit is de motivatie en de inspiratie achter onderwijskundige en organisatorische keuzes. Al onze keuzes zijn “lasalliaans” gekleurd.

De expliciete doorwerking van de identiteit: onze katholieke identiteit merkt u aan een gevarieerd en zinvol aanbod van pastorale activiteiten. Daartoe nodigen we leerlingen regelmatig uit op activiteiten die gericht zijn op :

- De ontmoeting van elkaar in verbondenheid;
- De verdieping in de Blijde Boodschap;
- De dienstbare en solidaire inzet voor anderen dichtbij en veraf;
- Het vieren van belangrijke gebeurtenissen in het leven op school, in verbondenheid met elkaar en (waar het kan) in verbondenheid met God.

Onze leerlingen nemen deel aan alle gebeds- en sacramentele vieringen die binnen schoolverband worden gehouden. (Eerste en Plechtige Communie vallen dus buiten deze verplichting!)

De lessen godsdienst zijn een ondersteuning van de levensbeschouwelijke ontwikkeling van de kinderen. Ze hebben tot doel de leerlingen te helpen om gaandeweg competente vertellers te worden van hun eigen levensverhaal in levensbeschouwelijk opzicht. Er bestaat echter geen levensbeschouwelijke benadering van de werkelijkheid los van een levensbeschouwelijke traditie. In onze school opteren we daarom uitdrukkelijk voor de benadering van de levensbeschouwelijke dimensie vanuit de christelijke godsdienst en de katholieke traditie, evenwel in dialoog met andere tradities.

Ook zinvragen die zich aandienen in de andere leergebieden worden niet onbesproken gelaten.

Onze inspiratiebron

Wij vertrekken vanuit twee ‘bronnen’ : Jean-Baptiste De La Salle en Jezus Christus.

Jean-Baptiste De La Salle leefde zo’n 350 jaar geleden in Frankrijk. Hij was toen een jonge, gestudeerde, rijke edelman die priester werd. Hij had een mooie toekomst voor zich. Maar op straat trof hij héél wat kinderen aan die weinig kansen hadden: ze konden lezen noch schrijven. Ze hadden het moeilijk, waren vaak arm en hadden geen geld om naar school te gaan. Voor hen was er weinig toekomst. Jean-Baptiste De La Salle vond dat hij daar iets aan moest doen. Hij zocht geen excuses van ‘ik heb geen tijd’ of ‘wat kan ik daar aan doen?’. Zijn geloof in Gods liefde voor mensen gaf hem de kracht een plan te ontwerpen én waar te maken. Zijn mooie toekomst liet hij varen en hij zette zich belangeloos in voor de kanszwakke jongeren uit zijn omgeving. Hij werkte aan een heel nieuw soort onderwijs, voor iedereen, in de moedertaal en niet in het Latijn zoals toen de regel was. Hij vormde onderwijzers en stichtte een religieuze gemeenschap: de Broeders van de Christelijke Scholen. Het ging niet altijd gemakkelijk. Hij kende tegenslagen. Maar vooral... hij moest vaak tegen de stroom in varen. Machtige mensen werkten hem tegen. Dank zij zijn geloof zette hij toch dóór.

Zijn instituut heeft zich wereldwijd verspreid. Je vindt overal ter wereld scholen die gegroeid zijn vanuit de Broeders. Hun scholen blijven bestaan, al zijn ze in ons land dikwijls samengegaan met andere scholen.

Als men spreekt over het werk van Jean-Baptiste De La Salle en zijn volgelingen heeft men het meestal over goede scholen, met knappe leermethodes, een vlotte organisatie en een fijne, warme sfeer. Mensen vergeten echter al te gemakkelijk dat er nog iets belangrijkers voorop staat: het keiharde werk en de onvoorwaardelijke inzet voor jonge mensen, vooral voor kinderen die het moeilijk hebben. Opvoedingswerk als een zinvolle (levens-)keuze.

Voor Jean-Baptiste De La Salle is dat een vanzelfsprekende bijdrage aan Gods werk: van kinderen volwaardige en bevrijde mensen maken!

Het voorbeeld van Jezus Christus vormt in het leven van Jean-Baptiste De La Salle de rode draad: het gaat om onze solidaire inzet voor de (jonge) medemens. Vandaar dat we ook Jezus Christus als bron zien voor ons onderwijs. Liefde voor de mensen... dat inspireert ons om verder te werken voor onze leerlingen, voor collega’s,... Wij gaan graag samen in op hun zingevingsvragen.

Voor onze personeelsleden is “onderwijzen” dus onverbreeklijk verbonden met opvoeden en zingeven.

Persoonsgerichtheid

Een goede relatie tussen kinderen en leerkrachten is echt nodig als je kennis wil overdragen, als je jongeren wil opvoeden en als je wil samenwerken. We bouwen aan het geluk van jonge mensen en zoeken wat we concreet kunnen doen opdat ze ons gemakkelijk kunnen en durven aanspreken en opdat ze hulp zouden vragen. We willen voor onze leerlingen en collega's een warme coach zijn.

We zoeken naar een onderwijs-leer-proces dat gericht is op de totale persoon en beperken ons daarbij niet alleen tot kennis. Het is belangrijk om mensen persoonlijk te benaderen en ze zo te motiveren om de ontplooiingskansen te grijpen die hen worden aangeboden.

1.1.1 De leefomgeving

We vragen ons voortdurend af: wat heeft een kind, een jonge mens nodig om te groeien? Wij denken dat een leerling moet kunnen voelen dat we hem¹ graag zien, dat we hem aanvaarden zoals hij is en dat we hem in zijn waarde erkennen.

Jean-Baptiste De La Salle stelde zelf als principe: “De aanspreektoon is op school vriendelijk en beleefd.”

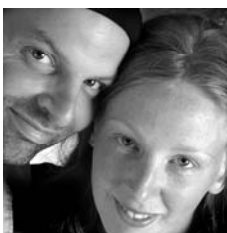
Wie zich gewaardeerd en geliefd weet, voelt zich goed in zijn vel.

Toch moeten we duidelijke, menselijke grenzen stellen. Grenzen zorgen voor een houvast, voor een veilig gevoel, op voorwaarde dat ze duidelijk zijn... én ze verantwoord worden.

Samen leven, samen werken in groep houdt heel wat mogelijkheden, maar eveneens evenveel beperkingen in. Het steunt op “rekening houden” met anderen, met de eigenheid van elkeen en met de zin voor het geheel. Het vraagt naar afspraken.

Afspraken zijn als krijtlijnen op een voetbalveld: de afbakening van de ruimte waarbinnen het spel vrij kan gespeeld worden volgens afgesproken spelregels.

De “spelregels” van onze school vinden kinderen en hun ouders in het schoolreglement.

De leerkrachten in onze school proberen tijd te maken, open te staan, echt te luisteren,... Ze geloven in de kracht van een open en warme omgeving en een goed gesprek.

Het is belangrijk om voldoende ruimte te scheppen waarin kleuters en leerlingen initiatief en verantwoordelijkheid kunnen nemen, waar ze zelf op ontdekking kunnen gaan. We bieden onze kinderen rijke leerkansen aan, door ze te ondersteunen en te bevestigen in het positieve.

1.1.2 De leeromgeving

De zorg voor kinderen is de uitdrukking van de erkenning dat ieder kind beeld van God is. Leerkrachten omringen kinderen daarom met brede zorg. Ze tillen kinderen op en geven hun inzicht op een veilige oever van welbevinden.

---

¹ ‘hem’ en ‘hij’ kan je uiteraard vervangen door ‘haar’ en ‘zij’.

In onze kleuterschool bestaat elke klasgroep uit kleuters van 2,5 tot 5 jaar met een vaste kleuterleid(st)er. Eén van de voornaamste voordelen van zo'n gemengde leeftijdsgroep is dat de jongere kleuters op een ongedwongen manier heel veel leren van de oudere kleuters. Zowel de zelfverzekerde als de minder zelfverzekerde 5-jarige kleuter vindt in deze gemengde leeftijdsgroep genoeg aanzien om een gezond zelfbeeld te ontwikkelen. Het groepje oudste kleuters per klas is klein en kan daardoor meer persoonlijk en individueel begeleid worden.

De opvang van nieuwe (veelal jonge) kleuters gebeurt hierdoor ook vlotter. De kleuterleiding kan de eerste weken de vereiste emotionele en individuele aandacht aan de nieuwe kleuters schenken.

Elke klasgroep schuift, samen met zijn vaste kleuterleiding, na één week door naar het volgende lokaal. Zo worden de speel- en leermogelijkheden (materialen en hoeken) voor elke kleuter uitgebreid tot 5 klassen en een polyvalente veranda.

Onze manier van werken zorgt ervoor dat de kleuters een maximum aan ervaringen kunnen opdoen. De kleuters kunnen op eigen tempo vorderen. De door de minister vooropgestelde ontwikkelingsdoelen worden normaal vlot bereikt (en zelfs meer!).

Kleuters die extra snel zijn met rekenen of lezen en ook emotioneel schoolrijp genoeg zijn, kunnen door onze basisschoolstructuur een vroegtijdige initiatie in het eerste leerjaar krijgen.

In de lagere school is het onze bedoeling om met brede zorg een aangenaam studeerklimaat te creëren, waarbinnen iedere leerling zijn eigen mogelijkheden op de beste manier kan ontwikkelen. Zorgbreedte is de aandacht voor de "gewone zorgvragen" van kinderen. Ieder kind is anders en uniek en heeft dus eigen vragen, eigen problemen en mag daarvoor aanspraak maken op de nodige zorg. Een gedifferentieerde aanpak is voor onze school al lang niet nieuw meer. Trots kunnen wij zeggen dat op onze school elk kind zich een weg kan zoeken: de vluggeren met een ruim leerpakket, de zwakkeren met een voldoende basiskennis in overeenstemming met de thans geldende eindtermen. In onze school trachten wij het zittenblijven zoveel mogelijk te vermijden door de leerlingen voor lezen, schrijven en rekenen – afhankelijk van hun kunnen – op een verschillend niveau te laten vorderen. Zo is het in onze school mogelijk dat een leerling in het derde leerjaar zit en afhankelijk van zijn talent voor lezen, schrijven of rekenen les volgt op niveau van het 2de of 4de leerjaar.

Zorgbreedte wordt zorgverbreding voor kinderen wiens ontwikkeling anders verloopt dan verwacht. Hier stoten leerkrachten op "bijzondere zorgvragen". Voor deze bijzondere zorgvragen doet de school een beroep op de samenwerking met de ouders, CLB, scholen voor buitengewoon onderwijs en gespecialiseerde centra.

Wij zijn geen school voor bijzonder onderwijs en willen dat ook nooit zijn. Integendeel. Leerlingen waarvan wij overtuigd zijn dat zij beter onderwezen kunnen worden in gespecialiseerd onderwijs zullen wij trachten zo vlug mogelijk te verwijzen. Wij zijn ook steeds bereid om leerlingen uit het buitengewoon onderwijs in onze hogere klassen toe te laten wanneer zij het vereiste niveau hebben.

In onze school weren wij elke vorm van competitie die leidt tot ongezonde wedijver, die zou kunnen ontaarden in rivaliteit of een egoïstisch streven om koste wat het wilt, aan de top te staan. Wij willen onze leerlingen op de eerste plaats leren wedijveren met zichzelf en hen aanmoedigen opdat zij naar ieders vermogen zouden presteren.

Elke leerkracht geeft helder en motiverend les. Het is belangrijk dat leerlingen goed weten waar we naar toe willen en dat we alles in begrijpelijke taal uitleggen. Actieve werkvormen die aansluiten bij de leefwereld van de kinderen zijn een aanrader!

Leerkrachten controleren en evalueren op een eerlijke manier en proberen de leerlingen te laten leren uit de fouten die ze maken.

Extra aandacht is nodig voor kanszwakke leerlingen. We doen er alles aan om hen te motiveren en (opnieuw) op weg te helpen. Op die manier geven we hen de wind in de zeilen...

U mag dus een eigentijdse opvoeding en degelijk onderwijs verwachten.

Om dit waar te kunnen maken volgen onze personeelsleden regelmatig bijscholing en worden pedagogische studiedagen ingericht.

Kansen geven

Elke mens heeft zijn eigen verhaal: zijn achtergrond, overtuiging, kwetsuren, talenten,... Daar hebben we aandacht voor. Rekening houdend met wat jongeren en leerkrachten² aankunnen, geven we dus meerdere leer- en groeikansen. Zonder die kansen is geen opvoeding mogelijk.

Mensen die kwetsbaar zijn, schenken we zelfs éxtra aandacht en éxtra kansen. Achterstand mag geen achteruitstelling worden.

De oneliner van minister Frank Vandenbroecke zou de slagzin voor onze school kunnen zijn : “Als je alle kinderen gelijk wil behandelen, behandel dan elk kind ongelijk”.

Onze school schept een omgeving waarin mensen kunnen groeien. Het eigen verhaal van elke mens is daarbij belangrijk: zijn afkomst, thuissituatie, (sub)cultuur, vriendenkring, negatieve en positieve ervaringen,... Als we de achtergrond kennen van de problemen van een vervelende leerling of van een moeilijke collega, dan bekijken we die persoon al milder, en voelen we dat hij eigenlijk een nieuwe kans verdient. We kijken dan niet meer door de donkere bril die fouten ziet, maar door de heldere bril die kansen tot verbetering opmerkt.

Ook leerlingen moeten mekaar kansen en hulp geven. Niet iedereen is even knap, even sportief,... Bij het kiezen van partners in het spel moeten ze leren vermijden dat de ‘zwakkere’ het gevoel krijgt ‘ongewenst’ te zijn...

Het kan ook niet dat een leerkracht enkel werkt met de knappe en gemakkelijke leerlingen. Dan is hij niet professioneel bezig. Mensen die méér hulp nodig hebben, moeten die ook krijgen; ook en vooral met hen willen we vooruitgang boeken. Daar gáán we voor!

Toch zijn er grenzen aan onze draagkracht, zowel aan de individuele draagkracht van mensen als aan die van de school. De overheid moet ons, waar nodig, helpen met extra middelen.

De integratie van mensen uit verschillende (sub)culturen beschouwen we als een wederzijds proces. Dat schept kansen voor een menselijker maatschappij, waarin we samen leven en werken..

Zoals De La Salle bestrijden we uitsluiting en discriminatie. Wij geloven in de weg van vriendschap en (kansen)gelijkheid.

---

² Met ‘leerkracht’ bedoelen we in deze teksten: alle mensen met een pedagogische opdracht op school.

Open kijk

Wij willen aandacht hebben voor wat er gebeurt buiten de school, in de wereld. We hebben vooral oog voor wat er met jongeren gebeurt.

De school staat onder zware druk. Er wordt veel van de school verwacht. Vaak zijn het tegenstrijdige opdrachten. Als school moeten we zelf proberen uit te maken wat echt goed is voor onze leerlingen. We doen dit vanuit onze inspiratiebronnen.

Een paar voorbeelden :

- Er wordt verwacht dat de leerlingen héél veel kennis opdoen, en dat er dus geen tijd ‘verloren gaat’. Anderzijds wil men ook dat we méér aandacht geven aan waarden, gevoelens, relatievorming, kunst en cultuur, buitenschoolse activiteiten, leren via internet,...
- Men wil dat we respect (leren) opbrengen voor alle meningen, maar tegelijk wordt van de school verwacht dat ze een duidelijke ‘opvatting’ heeft en dat alle leerkrachten daar eensgezind achter staan.
- Sommige ouders vinden huiswerk overbodig en belastend : na schooltijd moeten kinderen hun hobby’s kunnen uitoefenen. Andere ouders vinden dat er dagelijks huiswerk moet gegeven worden : zo leren kinderen zelfstandig werken. Spelen en ontspannen kunnen de kinderen tijdens de verlofperiodes.
- We willen een school zijn met duidelijke regels en afspraken. Maar thuis hebben ze het er soms moeilijk mee. Men vraagt voor zoon- of dochterlief nogal eens een uitzondering op de regel. Tegelijk moet die ‘strengere’ school kinderen met ‘vrijheid’ leren omgaan.
- Als school moeten we kinderen weerbaar maken tegen drugs ,tegen reclame; we moeten ze ‘neen’ leren zeggen.

Als school moet je keuzes maken tussen al die verwachtingen. Je kan die keuze ook niet vandaag maken en denken dat je er dan vanaf bent. De situatie, de wereld verandert voortdurend. De laatste jaren is onze maatschappij héél grondig veranderd. Er is onze welvaart, de massaconsumptie, de informatica, de belangrijke rol van de media, de veelheid aan meningen... School houden wordt moeilijker.

We moeten voortdurend uitkijken naar nieuwe kansen, bedreigingen en uitdagingen en steeds weer keuzes maken. ‘Open kijk’ heeft te maken met de bekwaamheid om onze opvoedingsvisie telkens weer te bevragen en te verfijnen, rekening houdend met wat er rondom ons gebeurt. We steunen daarbij op onze inspiratiebronnen: we willen echte, waarachtige en degelijke keuzes maken. De keuze voor kansen op echt gelukkig zijn.

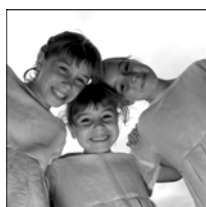
Participatie en associatie

We overleggen met directie, leerkrachten, leerlingen, ouders en alle andere medewerkers om zo goed mogelijk samen te werken. Geen enkele van de betrokken partijen zal zich de school toe-eigenen. Door met luisterbereidheid voor elkaar open te staan, willen wij een dynamisch en zich steeds vernieuwend beleid voeren.

1.2 We willen ook samenwerken met andere scholen, verenigingen,...

Wij willen dit doen via overleg, persoonsgericht, kansen gevend met een open kijk op de wereld en dit alles vanuit onze christelijke inspiratie.

Participatie en associatie zijn moeilijke woorden. Ze vragen meer uitleg.

Participatie :

Dat betekent letterlijk ‘deelname’. Wij vertalen het als: deelnemen aan het beleid via overleg. We streven naar participatie met kwaliteit. Dit kan maar als de deelnemers welwillend en eerlijk zijn, als ze zich verantwoordelijk weten en uit zijn op het goede voor de school en voor de leerlingen. Participatie is eerder de ‘stijl’ waarin mensen samenwerken en de cultuur van samenleven, dan het naleven van regels die rechten én plichten omschrijven.

Binnen een school zijn er nogal wat ‘groepen’, die best de handen in elkaar zouden slaan. We denken aan de directie, het schoolbestuur, de leerkrachten, het ondersteunend personeel, het onderhouds-personeel, de leerlingen, de oudervereniging, het CLB, de oud-leerlingen, de lokale gemeenschap,...

Vaak vertegenwoordigen mensen een groep in één of andere ‘raad’ : leerlingenraad, ouderraad, schoolraad, ondernemingsraad, cpb, organisatorische of pedagogische werkgroepen ...enz. Dat vraagt veel van hun tijd en inzet. Die mensen willen meedenken en meewerken,. Wij waarderen niet enkel deze inzet maar nemen de voorstellen van deze raden steeds zeer ernstig en altijd de moeite waard om ofwel verder uit te werken, ofwel als uitgangspunt van reflectie.

Ernstig overleg neemt héél veel tijd in beslag, maar dankzij de inbreng van velen kom je meestal ook tot een betere oplossing, een afspraak waar iederéén zich beter bij voelt. Het welbevinden van de betrokkenen groeit als er echt rekening gehouden wordt met hun ideeën.

Associatie :

Dit betekent ‘onderlinge verbinding’. Voor ons gaat het erom zelf en vrij te kiezen om met anderen samen te werken. Wij doen dit door ons best te doen voor opvoeding en onderwijs in dienst van de armen van deze tijd. We leggen daarbij de klemtoon op de beweging, op ‘bewogenheid’.

Vandaag voelen we ons verbonden door het scholennetwerk VLP (Vlaams Lasalliaans Perspectief). Over scholen heen werken we vanuit dezelfde inspiratie aan onderwijs.³ Het Studiecentrum doet grote inspanningen om onze scholen te laten samenwerken: het zorgt voor ontmoetingskansen, vorming, studiemateriaal,...

Een aantal lasalliaanse scholen werd betrokken bij fusie, alle scholen zijn ondertussen opgenomen in scholengemeenschappen. We proberen met al die partners samen te werken zonder onze missie uit het oog te verliezen.

Informatie hierover vindt u op www.vvkbao.be (inloggen) – ‘opvoedingsproject’

---

³ Een scholennetwerk dat werkt, als een vlootmodel, vanuit dezelfde inspiratie en vanuit een gelijkgeoriënteerde opvoedingsvisie, met respect voor de eigenheid en autonomie van elke school, is naar de toekomst toe belangrijk als ondersteuning voor het schoolbeleid.